

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul Deciziei Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul resurselor de numerotație

I. Context și cadru de reglementare

Una dintre atribuțiile Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (denumită în continuare *ANCOM* sau Autoritatea) este, potrivit dispozițiilor art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 22/2009 privind înființarea Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, aprobată prin Legea nr. 113/2010, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare OUG nr. 22/2009), coroborate cu cele ale art. 14 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare OUG nr. 111/2011), de a administra și gestiona la nivel național resursele limitate din domeniul comunicațiilor electronice, inclusiv resursele de numerotație și alte resurse tehnice asociate.

În conformitate cu prevederile art. 3, lit. b), pct. 3 din OUG nr. 22/2009 și ale art. 37 alin. (1) din OUG nr. 111/2011, ANCOM adoptă Planul național de numerotație (denumit în continuare PNN) care poate fi modificat, conform alin. (3) al art. 37 din același act normativ, ori de câte ori este necesar pentru îndeplinirea obligațiilor rezultate din acordurile internaționale la care România este parte, pentru a asigura disponibilitatea suficientă a resurselor de numerotație ori pentru adaptarea la evoluția serviciilor.

Utilizarea resurselor de numerotație de către furnizorii de servicii/rețele de comunicații electronice este permisă numai după obținerea dreptului de utilizare, ANCOM având sarcina de a stabili procedura administrativă de obținere, modificare, prelungire, încetare și cesionare a dreptului de utilizare a resurselor de numerotație, precum și drepturile și obligațiile corespunzătoare cu privire la utilizarea resurselor de numerotație, în conformitate cu art. 40 alin. (2) din OUG nr. 111/2011.

În vederea exercitării atribuțiilor ce au ca obiect resursele de numerotație, ANCOM elaborează legislația secundară prin care stabilește PNN și condițiile de alocare și utilizare ale resurselor de numerotație, respectiv ale resurselor tehnice asociate.

Astfel, PNN în vigoare în prezent a fost adoptat prin Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 375/2013 privind Planul național de numerotație (denumită în continuare Decizia nr. 375/2013), resursele de numerotație fiind alocate de ANCOM potrivit dispozițiilor Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 376/2013 privind procedura de solicitare și emitere a licențelor de utilizare a resurselor de numerotație, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare Decizia nr. 376/2013).

Legislația primară care a stat la baza elaborării deciziilor sus menționate a fost revizuită în anul 2022 prin adoptarea Legii nr. 198/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul comunicațiilor electronice și pentru stabilirea unor măsuri de facilitare a dezvoltării rețelelor de comunicații electronice, publicată în Monitorul Oficial nr. 681 din 07 iulie 2022. Prin urmare, este necesară revizuirea reglementărilor secundare aferente administrării și gestionării resurselor de numerotație în acord cu noua legislație primară.

II. Scopul și obiectul reglementării

Prezentul proiect de decizie propune modificarea și completarea cadrului secundar de reglementare în domeniul resurselor de numerotație, mai exact a Deciziei nr. 375/2013 și a Deciziei nr. 376/2013.

Rațiunile acestor intervenții la nivelul legislației secundare țin de apariția unei noi realități de ordin juridic la nivelul legislației primare ca urmare a intrării în vigoare a Legii nr. 198/2022, de obiectivul de a asigura disponibilitatea suficientă a resurselor de numerotație pentru toți furnizorii, prezenți și potențiali, care ar putea avea nevoie de acestea, de imperativul adaptării la evoluția serviciilor care pot fi asigurate prin intermediul utilizării unor resurse de numerotație, respectiv valorificarea experienței dobândite în timp de către Autoritate în ceea ce privește administrarea și gestionarea resurselor de numerotație prin elaborarea unor modificări/completări ale legislației secundare.

Principalele modificări și completări vizează următoarele aspecte:

1. Deschiderea în PNN a unui domeniu de numerotație destinat serviciilor de comunicații electronice, altele decât serviciile de comunicații interpersonale, cu posibilitate de utilizare extrateritorială

Pentru a susține libera circulație a mărfurilor, a serviciilor și a persoanelor în interiorul Uniunii Europene (UE), Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice, transpusă în legislația națională prin dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011, prevede că Statele Membre trebuie să pună la dispoziție, în planurile lor de numerotație, o serie de numere nongeografice pentru servicii de comunicații electronice, altele decât cele interpersonale, cu drept de utilizare extrateritorială pe întreg teritoriul Uniunii Europene¹.

¹ Codul comunicațiilor, art. 93, alineatul (4)

OAREC² are printre atribuțiile sale de reglementare, crearea și menținerea unei baze de date a resurselor de numerotație cu drept de utilizare extrateritorială în interiorul UE³.

Prin urmare, OUG nr. 111/2011, prevede, la art. 38¹, alin. (1), punerea la dispoziție, în Planul național de numerotație, a unei serii de numere nongeografice care pot fi utilizate pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice, altele decât serviciile de comunicații interpersonale, pe întreg teritoriul UE. Un exemplu tipic de astfel de servicii este furnizat în conținutul art. 4 alin. (1) pct. 9, lit. c) din același act normativ, ca fiind „*serviciile de transmisie utilizate pentru furnizarea de servicii între dispozitive, machine-to-machine*”.

Cadrul de reglementare în domeniul administrării și utilizării resurselor de numerotație în vigoare a fost conceput având în vedere comunicațiile interpersonale, dar acesta a fost suficient de flexibil pentru a permite și furnizarea serviciilor sus menționate, fără însă a fi instituite reguli specifice. Posibilitatea transferului automat al informațiilor între dispozitive a permis dezvoltarea unei multitudini de servicii - monitorizări și măsurători automate, controlul parcului de mașini, telemedicină, securitate și supraveghere – denumite în continuare *servicii M2M*. În prezent, pentru furnizarea serviciilor M2M sunt folosite resurse de numerotație din categoriile destinate serviciilor de comunicații interpersonale, în special cele destinate serviciilor de comunicații electronice la puncte mobile.

Subiectul resurselor de numerotație utilizate pentru servicii M2M a fost abordat în consultarea publică privitoare la utilizarea în viitor a resurselor de numerotație⁴ lansată de ANCOM în anul 2014. La momentul respectiv au fost propuse două soluții: utilizarea în continuare a resurselor de numerotație fixe și nongeografice mobile, nediferențiat de serviciile de comunicații interpersonale, sau deschiderea unui domeniu de numere destinat comunicațiilor M2M. Observațiile primite au relevat faptul că nivelul de dezvoltare a serviciilor M2M nu necesita deschiderea unui domeniu nou de numerotație.

În furnizarea serviciilor M2M, resursele de numerotație identifică echipamente sau aplicații și necesită o cantitate mai mare de numere față de serviciile de comunicații interpersonale. O variantă de creștere a volumului de numere disponibil ar putea fi modificarea numărului de cifre din componența numărului semnificativ național de la 9 la 11 cifre pentru un domeniu nou de numerotație cu indicativ de destinație națională de o cifră. Astfel, cantitatea de resurse de numerotație ar fi de 10 miliarde de numere, ceea ce înseamnă aproximativ 500 de numere pentru fiecare locuitor al țării.

Autoritatea consideră această cantitate de numere ca fiind suficientă pentru acoperirea nevoii de utilizare pe termen lung a resurselor de numerotație pentru servicii altele decât cele interpersonale, luând în calcul și posibilitatea de utilizare extrateritorială. Această soluție a fost implementată de mai multe state europene, chiar înainte de adoptarea Directivei nr. 2018/1972.

² Organismul Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice, instituit prin Regulamentul (UE) 2018/1971 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018

³ Art.4, alineatul (1) litera (l), punctul ii)

⁴ Consultare publică cu privire la modalitățile de utilizare a resurselor de numerotație în viitor, în acord cu evoluția tehnologică, document disponibil pe site-ul ANCOM la adresa: <https://www.ancom.ro/formdata-269-49-265>

Totuși, în lipsa unor previziuni de creștere pe piața din România și având în vedere ca implementarea în rețelele furnizorilor a unor numere care au în componența lor mai multe cifre decât în prezent (11 cifre în loc de 9) necesită operațiuni complexe și timp mai îndelungat, coroborat cu faptul că o creștere semnificativă a volumului de resurse de numerotație pentru acest tip de servicii ar putea fi necesară, pe termen lung, ca o consecință a dezvoltării unor noi tehnologii, în contextul cerinței de punere la dispoziție a unei game de numerotație cu posibilitate de utilizare extrateritorială, ANCOM propune prin intermediul proiectului de decizie ca, pentru servicii de comunicații electronice altele decât cele interpersonale, să fie utilizată o parte a resurselor de numerotație conținând 9 cifre din domeniul OZ=06.

Astfel, domeniul de numerotație OZ=06 va fi divizat în două părți:

- Pentru subdomeniile OZA = 06A, A=0,1,2,3,4, destinația va fi schimbată fiind cea corespunzătoare „serviciilor de comunicații electronice, altele decât serviciile de comunicații interpersonale, furnizate la puncte fixe sau la puncte mobile”;
- Pentru subdomeniile OZA = 06A, A=5,6,7,8,9, destinația rămâne cea stabilită în PNN în vigoare, respectiv „servicii de comunicații electronice furnizate la puncte mobile”.

Aceste resurse vor asigura necesarul pe termen mediu urmând ca pentru asigurarea necesarului pe termen lung să fie utilizat unul dintre domeniile rezervate pentru dezvoltări viitoare⁵ (de exemplu, OZ=05), numărul de cifre din componența numerelor aparținând domeniului respectiv urmând a fi stabilit ulterior.

Serviciile de comunicații electronice, altele decât serviciile de comunicații interpersonale, care pot fi furnizate prin intermediul numerelor din subdomeniile OZA = 060 ÷ 064, sunt:

a) serviciile care se realizează prin transferul automat al datelor între echipamente și/sau aplicațiile la care sunt conectate echipamentele, fără intervenție umană sau cu intervenție umană limitată, iar comunicația vocală și/sau prin SMS nu este permisă sau este limitată strict pentru funcționarea serviciului la un număr predefinit de destinații.

b) serviciile eCall, astfel cum acestea sunt definite la art. 3 pct. 2 din Regulamentul (UE) 2015/758 al Parlamentului European și al Consiliului privind cerințele de omologare de tip pentru instalarea sistemului eCall bazat pe serviciul 112 la bordul vehiculelor și de modificare a Directivei 2007/46/CE, cu modificările ulterioare.

Numerele din domeniul nou deschis vor putea fi utilizate pentru servicii pentru care accesul este realizat atât prin rețele de comunicații electronice la puncte mobile, cât și prin rețele la puncte fixe.

Având în vedere că prin acest proiect este stabilită destinația domeniului OZ = 06 din PNN, se impune stabilirea unui tarif anual de utilizare a acestor resurse de numerotație, acesta urmând a fi similar cu cel datorat pentru utilizarea resurselor de numerotație din domeniul OZ

⁵ Detaliile de implementare și data de deschidere a acestui domeniu nou vor fi stabilite ulterior în urma unei consultări cu industria. Soluțiile care vor fi stabilite vor avea în vedere volumul de numere utilizate, tipurile de rețele în care sunt implementate servicii M2M, modelele de business aplicate, tipul serviciilor (complet automatizate sau cu intervenție umană – SMS sau voce).

= 07, cu excepția numerelor prevăzute în subdomeniul OZA = 070, respectiv 35.000 lei pentru fiecare bloc de 1.000.000 de numere nongeografice.

2. Utilizarea extrateritorială

Utilizarea extrateritorială este supusă unor condiții care asigură o utilizare armonizată la nivelul UE. Astfel, statele membre trebuie să se asigure că condițiile asociate cu utilizarea resurselor de numerotație pe teritoriile proprii sunt la fel de stricte ca și condițiile asociate cu utilizarea extrateritorială a acestora, precum și că furnizorii care folosesc resurse de numerotație din Planurile lor de numerotație pe teritoriile altor state membre respectă normele privind protecția consumatorilor și alte norme naționale referitoare la utilizarea resurselor de numerotație aplicabile în statele membre în care se folosesc resursele.

În acest sens, art. 38¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 prevede că furnizorii care utilizează resurse de numerotație, prevăzute cu utilizare extrateritorială în Planul național de numerotație, în alte state membre ale Uniunii Europene au obligația de a respecta Planul național de numerotație și condițiile de utilizare a respectivelor resurse de numerotație aplicabile pe teritoriul României, precum și normele privind protecția consumatorilor și alte norme naționale, referitoare la utilizarea resurselor de numerotație, aplicabile în statele membre în care se folosesc respectivele numere. De asemenea, art. 38² din același act normativ instituie prevederi corespunzătoare pentru utilizarea numerelor din planurile altor state membre pe teritoriul României.

Verificarea respectării obligațiilor legale asociate utilizării extrateritoriale a resurselor de numerotație și sancționarea eventualelor încălcări se realizează cu concursul autorităților naționale de reglementare, respectiv al autorităților competente din statele membre ale Uniunii Europene în care se folosesc aceste categorii de resurse de numerotație. Cerințele privind utilizarea extrateritorială nu aduc atingere competențelor statelor membre de a bloca, de la caz la caz, accesul la numere sau servicii în cazul în care acest lucru este justificat din motive de fraudă sau de abuz.

Obligația de utilizare extrateritorială pentru furnizarea altor servicii decât cele interpersonale nu exclude posibilitatea de utilizare extrateritorială pentru servicii de comunicații interpersonale. Totuși, Codul comunicațiilor recunoaște că utilizarea în mod extrateritorial a resurselor de numerotație pentru servicii de comunicații interpersonale aduce un risc important de fraudă⁶.

Ținând cont de prevederile sus menționate, ANCOM a prevăzut în cadrul proiectului de decizie supus consultării publice posibilitatea de utilizare extrateritorială pe teritoriul Uniunii Europene a resurselor de numerotație din PNN pentru numerele nongeografice din subdomeniile OZA = 060 ÷ 064, destinate furnizării de servicii de comunicații electronice, altele decât cele interpersonale și pentru cele din subdomeniul OZAB = 0800, destinate furnizării de servicii diverse (servicii cu valoare adăugată). Această posibilitate este prevăzută la art. 29¹, inserat în Decizia nr. 375/2013 privind Planul național de numerotație.

⁶ Considerentul nr. 246 al Directivei nr. 2018/1972

Propunerea de a permite utilizarea extrateritorială a resurselor de numerotație nongeografice din subdomeniul OZAB = 0800 (numere cu acces gratuit pentru apelant), destinate furnizării de servicii diverse a avut în vedere faptul că aceasta ar putea fi utilă pentru utilizatorii din România. Un exemplu în acest sens este cazul în care numerele sunt destinate a fi apelate de utilizatori din România, dar call-center-ul în care apelurile ajung este situat, din diverse motive, pe teritoriul altui stat (de exemplu o companie multinațională care operează un call center comun pentru mai multe țări, dar cu numere destinate fiecărei piețe). Apelarea acestor numere din România trebuie să fie gratuită pentru apelant. Apelarea din alte țări este permisă și se supune aceluiași reguli care se aplică la apelarea, de la numere aparținând planurilor de numerotație din alte țări, a numerelor din PNN al României (apelarea se realizează utilizând formatul internațional al numărului, respectiv prefixul internațional al țării din care se apelează și codul de țară al României (40) urmat de numărul semnificativ național (800 xxx xxx)), iar tarifele corespunzătoare apelurilor sunt cele aplicate de către furnizorii de pe teritoriul statelor respective (existând posibilitatea de a nu mai fi gratuite⁷). Oricum, este la latitudinea furnizorilor care utilizează extrateritorial resurse din subdomeniul OZAB=0800 dacă să permită sau nu apelarea de la numere aparținând planurilor de numerotație ale altor state.

3. Alte prevederi

Întrucât nu mai există în legislația primară, din Decizia nr. 376/2013 a fost eliminat criteriul general de analizare a cererilor privind resursele de numerotație privitor la poziția pe piață a solicitantului.

În urma analizei cererilor de resurse de numerotație din domeniile OZ = 08 și OZ = 09 și a evoluției serviciilor furnizate prin intermediul acestor numere, Autoritatea consideră că în domeniul OZ = 08 nu mai este necesară existența unui subdomeniu destinat serviciilor cu costuri partajate în care tariful perceput apelantului nu poate depăși tariful corespunzător unui apel național în interiorul rețelei, iar în domeniul OZ = 09 nu se mai justifică existența unui subdomeniu special adresat exclusiv serviciilor de divertisment, jocuri și concursuri. Prin urmare, s-a renunțat la subdomeniul OZAB = 0803, acesta fiind rezervat pentru dezvoltări viitoare și au fost uniformizate tipurile de servicii care pot fi oferite prin intermediul numerelor având indicativele de destinație națională ZAB = 900 și ZAB = 903.

Anexele la Decizia nr. 376/2013 care cuprind formularul-tip de acordare a LURN și specificația de implementare a resurselor de numerotație, au fost actualizate pentru a fi în acord cu noile definiții ale serviciilor de comunicații electronice și pentru a cuprinde noile tipuri de resurse de numerotație deschise. În plus, în scopul simplificării documentației prezentate de solicitanții LURN, anumite cerințe ale specificației de implementare au fost eliminate.

4. Dispoziții tranzitorii

⁷ Considerentul nr. 254 al Directivei nr. 2018/1972

Resursele de numerotație din subdomeniile OZA = 060 ÷ 064 vor putea fi alocate furnizorilor de la data intrării în vigoare a prezentului proiect, însă este prevăzută o perioadă de tranziție până la 31 decembrie 2023 în care va fi permisă asignarea către abonați în continuare a resurselor de numerotație utilizate în prezent pentru servicii M2M, cu condiția ca acestea să nu fie utilizate extrateritorial. La încheierea acestei perioade vor putea fi asigurate, pentru furnizarea serviciilor M2M, indiferent de aria de utilizare, numai resurse de numerotație din subdomeniile destinate acestui tip de servicii. Numerele aparținând altor domenii de numerotație, asigurate înainte de expirarea perioadei de tranziție vor putea fi utilizate în continuare, până la înlocuirea echipamentelor în care sunt utilizate, cu condiția ca acestea să nu fie utilizate extrateritorial.

În conformitate cu prevederile art. 135 alin. (3) din OUG nr. 111/2011, având în vedere necesitatea implementării dispozițiilor cadrului legal primar, proiectul deciziei va fi supus consultării publice în regim de urgență, până la data de 16.01.2023.